

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดเชาวน์อารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดเชาวน์อารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 76 โรงเรียน 1,131 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 43,655 คน เป็นนักเรียนชาย 20,847 คน เป็นนักเรียนหญิง 22,808 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3,349 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 512 คน การทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 670 คน การทดสอบครั้งที่ 3 จำนวน 526 คน และการทดสอบครั้งที่ 4 จำนวน 1,641 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดเชาวน์อารมณ์ ประเภทรายงานตนเอง (Self-Report) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 90 ข้อ และคัดเลือกโดยการหาคุณภาพรายข้อและวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัดได้ แบบวัดเชาวน์อารมณ์ จำนวน 55 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลาในการสอบ
  2. เตรียมแบบวัดเชาวน์อารมณ์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่สอบในแต่ละครั้งวางแผนในการดำเนินการสอบ
  3. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบวัดเชาวน์อารมณ์
  4. อธิบายให้นักเรียนที่เข้าสอบเข้าใจวิธีการตอบแบบวัด ก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำ
  5. ตรวจสอบให้คะแนนและนำผลการสอบไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของการทดสอบ
- รวม 4 ครั้ง ดังนี้
- 5.1 ทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนจำนวน 512 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและคัดเลือกข้อสอบ
  - 5.2 ทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 670 คน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของเชาวน์อารมณ์
  - 5.3 ทดสอบครั้งที่ 3 กับนักเรียนจำนวน 526 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเชาวน์อารมณ์
  - 5.4 ทดสอบครั้งที่ 4 กับนักเรียนจำนวน 1,641 คน เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์คุณภาพรายข้อ (Item Analysis) โดยการหาค่าอำนาจจำแนกของข้อความรายข้อ ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มตัวอย่าง
2. วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ของเชาวน์อารมณ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ตัวประกอบสำคัญ (Principal Component Analysis) แล้วหมุนแกนด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax)

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) และหาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

4. การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) โดยการแปลงคะแนนดิบเป็นค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วแปลงเป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score)

สรุปผลการวิจัย

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบวัด

แบบวัดเขาวน้อารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความแต่ละข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการของเขาวน้อารมณ์ที่กำหนดไว้ รวมถึงพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมของภาษามีข้อความ จำนวน 3 ข้อ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IC) ต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยตัดข้อความดังกล่าวออก จึงได้ข้อความที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 87 ข้อ และได้นำข้อความปรับปรุงแก้ไขด้านภาษา ก่อนจะนำไปใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

2. การวิเคราะห์คุณภาพรายข้อและการคัดเลือกข้อความของแบบวัด

ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเขาวน้อารมณ์ซึ่งมีจำนวน 87 ข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน จะปรากฏผลดังนี้

ด้านการรู้จักตนเอง จำนวน 14 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.782 ถึง 12.117 มีข้อความที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 1 ข้อ และได้คัดเลือกไว้ 13 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 6.614 ถึง 12.117

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง จำนวน 14 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.626 ถึง 14.688 มีข้อความที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 1 ข้อ และได้คัดเลือกไว้ 13 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 4.776 ถึง 14.688

ด้านการสร้างแรงจูงใจในตนเอง จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.634 ถึง 15.612 มีข้อความที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 1 ข้อ และได้คัดเลือกไว้ 14 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 6.997 ถึง 15.612

ด้านการเข้าใจอารมณ์ของบุคคลอื่น จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 5.874 ถึง 16.190 ทุกข้อผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และได้คัดเลือกไว้ทั้งหมด

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.893 ถึง 15.043 มีข้อความที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 2 ข้อ และได้คัดเลือกไว้ 13 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 8.172 ถึง 15.043

ด้านความสามารถในการปรับตัว จำนวน 14 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.736 ถึง 15.280 มีข้อความที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 2 ข้อ และได้คัดเลือกไว้ 12 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 4.865 ถึง 15.280

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบของเขาวน้อารมณ์

การวิเคราะห์องค์ประกอบของเขาวน้อารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากการพิจารณาค่าไอเกน (Eigen Value) ที่มากกว่าหรือเท่ากับ 1 ได้องค์ประกอบจำนวน 18 องค์ประกอบ มีค่าความแปรปรวนสะสมทั้งหมดเท่ากับ 55.706 % แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อความจากค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.300 ขึ้นไป และได้กำหนดจำนวนองค์ประกอบของเขาวน้อารมณ์ในการสร้างแบบวัดครั้งนี้โดยพิจารณาจาก สกรีนพล็อต (Scree plot) ปรากฏว่า องค์ประกอบที่สำคัญของเขาวน้อารมณ์ มีจำนวน 6 องค์ประกอบ มีค่าความแปรปรวนสะสมทั้งหมดเท่ากับ 37.254% ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบดังนี้ คือ

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างแรงงูใจในตนเอง มีจำนวน 14 ข้อ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบตั้งแต่ .346 ถึง .586 และมีค่าไอเกนเท่ากับ 15.179

องค์ประกอบที่ 2 ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบตั้งแต่ .327 ถึง .608 และมีค่าไอเกนเท่ากับ 5.545

องค์ประกอบที่ 3 การควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบตั้งแต่ .377 ถึง .688 และมีค่าไอเกนเท่ากับ 3.114

องค์ประกอบที่ 4 การรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีจำนวน 5 ข้อ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบตั้งแต่ .448 ถึง .728 และมีค่าไอเกนเท่ากับ 2.293

องค์ประกอบที่ 5 การรู้จักตนเอง มีจำนวน 9 ข้อ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบตั้งแต่ .338 ถึง .714 และมีค่าไอเกนเท่ากับ 2.055

องค์ประกอบที่ 6 การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีจำนวน 7 ข้อ มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบตั้งแต่ .373 ถึง .578 และมีค่าไอเกนเท่ากับ 1.617

ผู้วิจัยนำเอาองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบมาจัดเรียงใหม่ได้ดังนี้ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง ด้านการสร้างแรงงูใจในตนเอง ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และ ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น

4. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัด

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แยกเป็นรายด้านและทั้งฉบับ ปรากฏผลดังนี้

ด้านการรู้จักตนเอง	จำนวน 9 ข้อ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.760
ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง	จำนวน 10 ข้อ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.787
ด้านการสร้างแรงจูงใจในตนเอง	จำนวน 14 ข้อ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.857
ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น	จำนวน 5 ข้อ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.790
ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	จำนวน 10 ข้อ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.828
ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น	จำนวน 7 ข้อ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.787
แบบวัดเขาวนอารมณ์ทั้งฉบับ	จำนวน 55 ข้อ	มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.918

5. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัด

ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมด เกณฑ์ปกติจำแนกตามเพศ เกณฑ์ปกติจำแนกตามระดับชั้น และเกณฑ์ปกติจำแนกตามอายุ การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดเขาวนอารมณ์ดังกล่าวแยกเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

5.1 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมด

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 45 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.84 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T79

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 12 - 49 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.02 - 99.95 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T15 - T83

ด้านการสร้างแรงจูงใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 22 - 70 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.02 - 99.97 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T15 - T85

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 9 - 25 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.11 - 99.33 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T20 - T75

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 50 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.02 - 99.77 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T15 - T78

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 13 - 35 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.02 - 99.38 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T15 - T75

5.2 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนชาย

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 17 - 45 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 - 99.84 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T17 - T80

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 13 - 49 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 - 99.95 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T17 - T82

ด้านการสร้างแรงจูงใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 22 - 70 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 - 99.00 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T17 - T74

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 9 - 25 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 - 99.58 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T19 - T76

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 50 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.05 - 99.79 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T17 - T78

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 14 - 35 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ 0.02 - 99.69 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T21 - T77

5.3 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนหญิง

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 45 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.12 - 99.84 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T20 - T79

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 12 - 83 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.04 - 99.96 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T17 - T83

ด้านการสร้างแรงจูงใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 26 - 83 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.04 - 99.95 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T17 - T83

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 9 - 25 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.12 - 99.13 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T20 - T78

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 20 - 50 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.04 - 99.75 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T17 - T78

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 13 - 35 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ 0.04 - 99.13 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T17 - T74

5.4 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 17 - 45 คะแนน ตรงกับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.86 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T80

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 13 - 46 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.93 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T82

ด้านการสร้างแรงงูใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 22 - 70 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.93 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T82

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 9 - 25 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.14 - 99.39 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T20 - T75

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 50 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.66 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T77

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 14 - 35 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ 0.41 - 99.46 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T24 - T76

5.5 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 45 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.86 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T80

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 12 - 49 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.86 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T80

ด้านการสร้างแรงงูใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 28 - 68 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.14 - 99.79 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T20 - T78

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 9 - 25 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.31 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T75

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 21 - 50 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.14 - 99.93 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T21 - T82

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 14 - 35 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ 0.14 - 99.45 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T20 - T75

5.6 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 45 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.14 - 99.79 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T14 - T78

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 14 - 48 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.86 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T80

ด้านการสร้างแรงงูใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 27 - 69 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.86 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T79

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 9 - 25 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.14 - 99.29 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T14 - T75

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 18 - 50 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.72 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T78

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 13 - 35 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ 0.07 - 99.22 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T75

5.7 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนอายุ 12 ปี

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 14 - 44 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.27 - 99.47 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T15 - T75

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 17 - 44 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.80 - 99.73 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T26 - T78

ด้านการสร้างแรงงูใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 29 - 61 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.27 - 99.20 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T22 - T74

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 11 - 25 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.53 - 99.73 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T24 - T78

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 21 - 50 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.27 - 99.73 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T22 - T78

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 14 - 35 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ 0.53 - 99.73 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T24 - T78

5.8 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนอายุ 13 ปี

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 45 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.78 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T17 - T78

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 13 - 49 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.93 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T82

ด้านการสร้างแรงงูใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 22 - 70 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.93 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T22 - T82

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 9 - 25 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.14 - 99.42 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T20 - T75

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 50 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.71 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T78

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 14 - 35 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.29 - 99.42 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T22 - T75

5.9 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนอายุ 14 ปี

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 45 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.87 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T80

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 12 - 49 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.93 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T82

ด้านการสร้างแรงงูใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 27 - 68 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.80 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T79

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 9 - 25 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.07 - 99.22 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T18 - T74

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 21 - 50 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.13 - 99.87 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T20 - T80

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 14 - 35 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.13 - 99.54 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T20 - T76

5.10 เกณฑ์ปกติของแบบวัดสำหรับนักเรียนอายุ 15 ปี

ด้านการรู้จักตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 16 - 45 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 - 99.81 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T19 - T79

ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 14 - 48 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 - 99.81 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T19 - T79

ด้านการสร้างแรงงูใจในตนเอง มีคะแนนดิบตั้งแต่ 29 - 69 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 - 99.81 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T22 - T82

ด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 9 - 25 คะแนน ตรงกับตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.19 - 99.23 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T21 - T74

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 20 - 50 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 - 99.71 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T19 - T78

ด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีคะแนนดิบตั้งแต่ 13 - 35 คะแนน ตรงกับ
ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0.10 - 99.94 และคะแนนที่ปกติมีค่าตั้งแต่ T19 - T73

อภิปรายผล

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบวัด

การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบวัดเขาวน้อารมณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) ต่ำกว่า 0.5 จำนวน 3 ข้อ ผู้วิจัยตัดข้อความดังกล่าวออก ได้ข้อความที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 87 ข้อ และได้นำข้อความปรับปรุงแก้ไขด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้ในการทดสอบครั้งที่ 1

2. การวิเคราะห์คุณภาพรายข้อและการคัดเลือกข้อความของแบบวัด

จากการทดสอบครั้งที่ 1 ปรากฏว่าข้อความส่วนใหญ่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 7 ข้อ ซึ่งน่าจะมีสาเหตุจากความกำกวมและความไม่เหมาะสมของภาษาเป็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงตัดข้อความดังกล่าวออก ข้อความที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด 80 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 4.776 – 16.190 โดยทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับค่ากล่าวของเอ็ดเวิร์ด (Edward, 1957 :153) ที่กล่าวไว้ว่า ข้อความที่ดีควรมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป และจากการสร้างแบบวัดเขาวน้อารมณ์ทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างโดย สุภาพร พิสิษฐ์พัฒนา (2543 : 48) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.445 ถึง 11.028 และจากการสร้างแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดย แสงหล้า โปธา (2544 : 101) มีค่าอำนาจจำแนกของข้อความตั้งแต่ 3.051 – 13.162 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเขาวน้อารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบของเขาวน้อารมณ์

การวิเคราะห์องค์ประกอบของเขาวน้อารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากการพิจารณาค่าไอเกน (Eigen Value) ที่มากกว่า หรือเท่ากับ 1 ได้องค์ประกอบจำนวน 18 องค์ประกอบ มีค่าความแปรปรวนสะสมทั้งหมดเท่ากับ 55.706 % แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อความจากค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.300 ขึ้นไป และได้กำหนดจำนวนองค์ประกอบของเขาวน้อารมณ์ในแบบวัดฉบับนี้ โดยพิจารณาจากสกริปล็อต (Scree plot) ปรากฏว่า องค์ประกอบที่สำคัญของเขาวน้อารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 6 องค์ประกอบ มีความแปรปรวนสะสมทั้งหมดเท่ากับ 37.254 % ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบและจัดเรียงลำดับใหม่ได้องค์ประกอบดังนี้ คือ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง ด้านการสร้างแรงจูงใจในตนเอง ด้านรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และด้านการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของโกลแมน (Goleman,

1997 : 93 – 102) ที่ได้เสนอองค์ประกอบของเชาวน์อารมณ์ ไว้ 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ด้านแรงจูงใจให้ตนเอง ด้านรับรู้-รู้จักอารมณ์ของบุคคลอื่น และด้านการบริหาร – จัดการด้านสัมพันธภาพ โดยในส่วนขององค์ประกอบด้านการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่นกับด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นนั้นจะสอดคล้องกับด้านรับรู้ – รู้จักอารมณ์ของบุคคลอื่นตามทฤษฎีของโกลแมน โดยโกลแมนให้ความหมาย ด้านรับรู้ – รู้จักอารมณ์ของบุคคลอื่น คือ ความสามารถตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของบุคคลอื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา และมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

4. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเมื่อแยกเป็นรายด้าน มีค่าตั้งแต่ 0.760 – 0.857 และรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.918 ซึ่งถือว่าเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูง สอดคล้องกับค่ากล่าวของ ล้วนและอังคณา สายยศ (2543 : 209) ซึ่งกล่าวว่าไว้ว่า ความเชื่อมั่นของแบบวัดควรมีค่ามากกว่า 0.70 จึงจะเป็นแบบวัดที่มีความเชื่อมั่นได้ แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์สำหรับประชาชน ที่สร้างโดย กรมสุขภาพจิต (2543 : 17) เมื่อแยกเป็นรายด้านค่าความเชื่อมั่นจะมีค่าตั้งแต่ 0.55 – 0.77 ส่วนค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับจะมีค่าเท่ากับ 0.82 แบบวัดเชาวน์ปัญญาทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างโดย สุภาพร พิสิษฐ์พัฒนา (2543 : 40) โดยเมื่อแยกเป็นรายด้านค่าความเชื่อมั่นจะมีค่าตั้งแต่ 0.739 – 0.973 ส่วนค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับจะมีค่าเท่ากับ 0.956 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างโดย แสงหล้า โปธา (2544 : 95) มีค่าความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.7907 - 0.7956 ส่วนค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับจะมีค่าเท่ากับ 0.8524 จากการสร้างมาตรฐานประเมินและปกติวิสัยของความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่นไทยโดย คมเพชร นัตรสกุลกุล และ่องพรพรรณ เกิดพิทักษ์ (2544 : 25) มีค่าความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.70 – 0.85 และจากการสร้างแบบวัด EQ99 โดย วีระวัฒน์ ปินนิตามัย (2542 : 114) มีค่าความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.70 – 0.85 ส่วนค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.93 จะเห็นได้ว่าแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นใกล้เคียงกับค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเชาวน์อารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. การสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดเชาวน์อารมณ์

การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดเชาวน์อารมณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 3 รวมกับข้อมูลจากการทดสอบครั้งที่ 4 ได้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 2,167 คน เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมด

เกณฑ์ปกติจำแนกตามเพศ เกณฑ์ปกติจำแนกตามระดับชั้น และเกณฑ์ปกติจำแนกตามอายุ การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดเชาวน์อารมณ์ดังกล่าวแยกเป็นรายด้าน โดยนำคะแนนดิบ (Raw Score) ไปใช้คำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) แล้วเทียบหาคะแนนที่ปกติ (Normalized T - Score)

สำหรับการแปลความหมายคะแนนโดยใช้คะแนนที่ปกติ กระทำได้โดยการเทียบว่า คะแนนดิบแต่ละค่าตรงกับคะแนนที่ปกติเท่าไร ให้แปลผลคะแนนตามเกณฑ์ของ ซวาล แพร์ตูกูล (2520 : 20) โดยใช้ช่วง 1 S.D. แบ่งระดับเชาวน์อารมณ์แต่ละด้านของผู้สอบเป็น 5 ระดับ ดังตัวอย่างการแปลความหมายของคะแนนจากแบบวัดเชาวน์อารมณ์ด้านการรู้จักตนเอง ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อไปนี้

ตั้งแต่ T 65 หรือ สูงกว่า แปลว่า มีเชาวน์อารมณ์ด้านการรู้จักตนเองอยู่ในระดับ

สูงมาก คือช่วงคะแนนดิบ ตั้งแต่ 41 - 45

ตั้งแต่ T 55 - T 65 แปลว่า มีเชาวน์อารมณ์ด้านการรู้จักตนเองอยู่ในระดับสูง

คือช่วงคะแนนดิบ ตั้งแต่ 36 - 40

ตั้งแต่ T 45 - T 55 แปลว่า มีเชาวน์อารมณ์ด้านการรู้จักตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

คือช่วงคะแนนดิบ ตั้งแต่ 30 - 35

ตั้งแต่ T 35 - T 45 แปลว่า มีเชาวน์อารมณ์ด้านการรู้จักตนเองอยู่ในระดับต่ำ

คือช่วงคะแนนดิบ ตั้งแต่ 25 - 30

ตั้งแต่ T 35 หรือ ต่ำกว่า แปลว่า มีเชาวน์อารมณ์ด้านการรู้จักตนเองอยู่ในระดับต่ำมาก

คือช่วงคะแนนดิบ ตั้งแต่ 16 - 24

หากผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี คือ T 35, T 45, T 55, และ T 65 แล้วให้เลื่อนผู้สอบนั้นไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ

การแปลความหมายคะแนนดิบจากค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank) กระทำได้ โดยการเทียบได้ว่าคะแนนดิบของผู้สอบคนนั้นอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ใด จะหมายความว่า ผู้สอบนั้นจะมีระดับเชาวน์อารมณ์สูงกว่าจำนวนผู้สอบอื่นๆ อยู่ร้อยละ "เปอร์เซ็นต์ไทล์" ของจำนวนผู้สอบทั้งหมด ตัวอย่างเช่น คะแนนของผู้สอบคนหนึ่งอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 77 หมายความว่า ผู้สอบนั้นมีระดับเชาวน์อารมณ์ด้านการรู้จักตนเองสูงกว่าผู้สอบอื่นๆ ร้อยละ 77 ของจำนวนผู้สอบทั้งหมด

การแปลความหมายของคะแนนจากแบบวัดเชาวน์อารมณ์ด้านอื่นๆ ก็ใช้เกณฑ์ เดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งนี้ ประชากรเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนั้นการนำแบบวัดเชาวน์อารมณ์ไปใช้กับประชากรที่แตกต่างกันออกไปควรปรับภาษาให้เหมาะสมกับระดับชั้น และหาคะแนนเกณฑ์ปกติใหม่สำหรับการแปลผลคะแนนของกลุ่มใหม่

2. คะแนนที่ได้จากแบบวัดเชาวน์อารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเชาวน์อารมณ์ของนักเรียน และควรใช้แบบวัดเชาวน์อารมณ์ร่วมกับการสังเกต การสัมภาษณ์ เพื่อให้สามารถพิจารณา นักเรียนถูกต้อง ตรงกับความจริงมากขึ้น

3. ในการนำแบบวัดเชาวน์อารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้ควรดำเนินการตามคู่มือการใช้อย่างเคร่งครัด

4. ควรพัฒนาเครื่องมือวัดในรูปแบบอื่น ๆ เช่น แบบสร้างสถานการณ์ เพื่อจะได้มีเครื่องมือวัดเชาวน์อารมณ์หลากหลายรูปแบบ

5. ควรมีการสร้างแบบวัดเชาวน์อารมณ์ในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อจะได้มีเครื่องมือสำหรับวัดเชาวน์อารมณ์ของแต่ละระดับโดยเฉพาะ

6. ควรมีการสร้างแบบฝึกหรือโปรแกรมการสอนเพื่อพัฒนาเชาวน์อารมณ์ของนักเรียน และ ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับเชาวน์อารมณ์ของนักเรียน เช่น เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย บุคลิกภาพ การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น